

Særutskrift

Arkivsaksnr: 2022/1991

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	2/2022	15.06.2022

Budalen landskapsvernområde - søknad om tillatelse til etablering av parkeringsplass ved Hognarasten i Synnerdalen

Innstilling til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget (AU) gir Synnedalsveien ved styreleder Per Erik Sørløkken dispensasjon fra Forskrift om Budalen landskapsvernområde, § 3 punkt 1, til etablering av parkeringsplass ved Hognarasten i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

1. Utformingen og gjennomføringen av parkeringsplassen skal skje i henhold til planskisse av 25.05.2022 og beskrivelsen av 30.05.2022 utarbeidet av Feste NordØst som er en del av vedtaket.
2. Tiltaket skal gjennomføres skånsomt av hensyn til naturmiljø, terreng, vegetasjon og vassdrag.
3. Når tiltaket er gjennomført skal det gis tilbakemelding til nasjonalparkstyret slik at det kan gjennomføres en sluttbefaring.
4. Tillatelsen gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, og i tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret av 15.06.2020

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at biltrafikken i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde og ferdseien til Forollhogna har økt vesentlig siden vernevedtaket i 2001. Vernemyndigheten må derfor kunne tillate en mindre utvidelse av parkeringsplass ved Hognarasten. Dette som avbøtende tiltak for å unngå at beitedyr blir forstyrret og seterbrukere hindret i sin næringsutøvelse som følge av bl.a. parkering langs seterveien og i terrenget.

En viss utvidelse av parkeringsplass vil imøtekomme de besøkende til seterdalen og nasjonalparken mht. parkeringsbehov, samtidig som det blir en kanalisering av besøkende til tilrettelagt område med informasjon, rasteplass og toalett. Ved utvidelsen av parkeringsarealet unngår man også kjørespor og terrengskader i naturområdene i nærhet av veien, og dermed vil dette også være et tiltak for å ivareta verneverdiene i landskapsvernområdet.

Dette vil imidlertid ikke være et tiltak som skal legge til rette for økt besøk og ferdsel til Forollhogna-toppen, men et nødvendig tiltak for å håndtere dagens parkeringssituasjon. Den nye parkeringsplassen legges vis a vis eksisterende parkeringsplass, og det skal etableres et vegetasjonsbelte av eier og busker mellom veien og parkeringsplassen for å dempe virkningen av grusplassen i natur- og kulturlandskapet.

Tiltaket gjennomføres i samarbeid med nasjonalparkforvaltningen og i forståelse med aktørene i Synnerdalen, og vurderes med dette å være i tråd med besøksstrategi for verneområdene i Forollhogna. Jf. øvrige vurderinger i saksframlegget.

Samlet sett vurderes tiltaket ikke å være i konflikt med verneformålet eller å ha negativ påvirkning av verneverdiene, og tiltaket vurderes derfor heller ikke å skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Budalen landskapsvernområde - søknad om tillatelse til etablering av parkeringsplass ved Hognarasten
- 2 Situasjonsplan Hognarasten FNØ220525.pdf

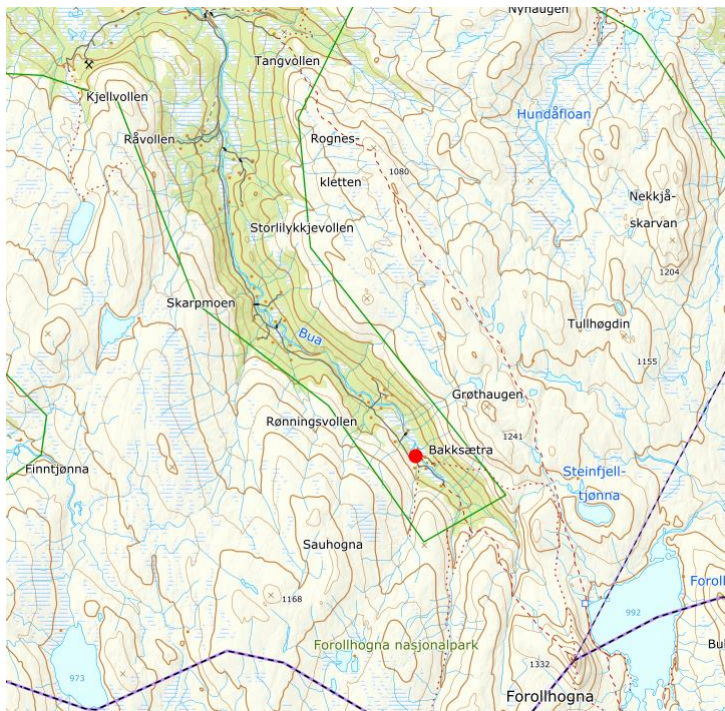
Andre saksdokumenter:

1. Besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna (2020)
2. Styresak 24/2019 om tillatelse til etablering av parkeringsplasser ved Såttåhaugen i Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har mottatt søknad om tilrettelegging av parkeringsplass ved Hognarasten i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde i Midtre Gauldal kommune, jf. kartutsnitt nedenfor. Søknaden skal behandles etter forskrift om Budalen landskapsvernområde.

Det er samtidig sendt byggesøknad for tiltaket til Midtre Gauldal kommune som skal behandle søknaden etter plan- og bygningsloven.

Hognarasten i Synnerdalen er marker med rød prikk.

Søknaden

Synnerdalsveien søker om tillatelse til å utvide parkeringsplassen ved Hognarasten i Synnerdalen, jf. skissen nedenfor.

Flyfoto som viser Hognarasten med eksisterende parkeringsplass, gapahuk, toalett (utedo), bord og benker, og plassering av info-tavle.

Ny parkeringsplass er prosjektert med plass inntil 11 biler vis a vis eksisterende parkeringsplass, og dette vil gi en samlet parkeringsplass for inntil 34 biler samt en plass for handicap-parkering.

Søknaden er godt beskrevet, og det vises derfor til søknaden med hensyn til bakgrunn og behov for utvidelse av parkeringsplassen, jf. vedlagte saksdokumenter.

Tiltaket er beskrevet slik:

Det søkes om tillatelse for å anlegge en ny parkeringsplass på sørsiden av Synnerdalsveien, vis a vis den eksisterende parkeringsplassen.

Den omsøkte parkeringsplassen vil omfatte et areal på 409 m². Etableringen vil bestå av små terrengjusteringer, grusing av plassen, samt etablering av 2 nye stikkrenner. Eksisterende buskvegetasjon vil flyttes til området mellom Synnerdalsveien og parkeringsplassen.

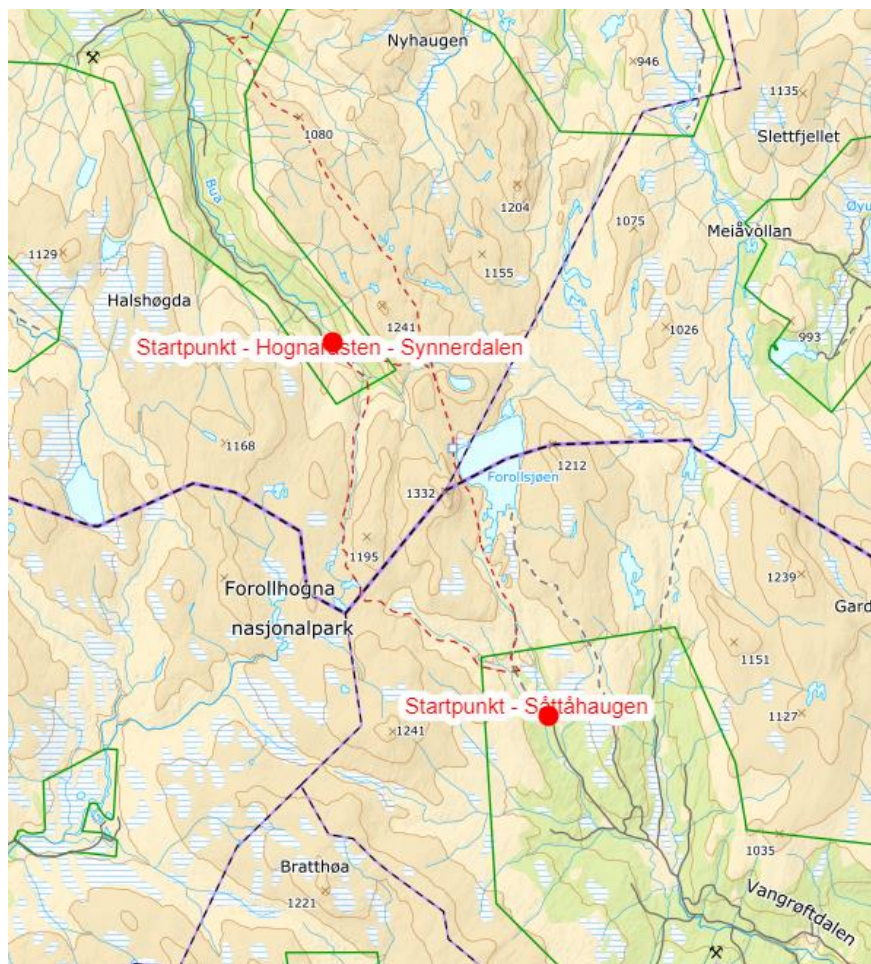
Ny parkeringsplass vil ha kapasitet til 11 oppstillingsplasser.

Det er Feste Nordøst as som fremmer søknaden på vegne av Synnerdalsveien. Tiltaket er i samarbeid med nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Andre saksopplysninger

Utvidelsen av parkeringsarealet er en del av et samlet tiltak for vedlikeholdsarbeid og oppgradering av selve startpunktet ved Hognarasten mht. eksisterende parkeringsplass, gapahuk, skilter og informasjonstavler. Det er nasjonalparkstyret som står for denne delen av tiltaket, og Miljødirektoratet har i 2022 bevilget kr 360.000 til hele tiltaket.

Det er to sentrale startpunkter for turutfarten til Forollhogna-toppen – fra hhv. Synnerdalen i Budalen og Såttåhaugen i Vangrøftdalen, jf. kartskisse nedenfor.

I 2019 ble det opparbeidet 2 nye parkeringsplasser for inntil 41 biler ved Såttåhaugen. Her er det skilting til parkering for Forollhogna, og tilrettelagt med rasteplass med 5 sett med bord/benker og utedo. Info-tavlene er satt opp og plakaten er under ferdigstilling for oppsetting nå i sommer.

Det er satt opp ferdselstellere ved stien på nord- og sør-siden, og tallene fra tellerne viser at de siste årene har ferdselen fra nordsiden har vært mer økende enn fra sørsiden.

Ferdselstellere ved stien til Forollhogna	2015	2021
Sør-siden	4450	3590
Nord-siden	2900	4600
Besøkende på toppen - samla tall fra ferdselsteller	7350	8190

Det er tilrettelagt en ny parkerings-plass ved Storbekkøya museumsseter som er ved innfarten til Budalen landskapsvernområde. Her er det tilrettelagt for parkering for inntil 20 biler, samt plass for buss. Videre er det skiltet til museumssetra, kulturstien og stien til Rogneskletten. Det blir satt opp informasjonstavler nå til sommeren hvor det gis opplysninger om både verneområdene og muligheter for turer og opplevelser i randområdet for nasjonalparken. Dette er tiltak for å kanalisere ferdselen til randområdene og fokuset bort fra Forollhogna-toppen, og i tråd med besøksstrategien.

Parkeringen utenfor veg er også brudd på både motorferdselsforskrift og vernebestemmelser.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Verneformålet med Budalen landskapsvernområde, §2, er:

Å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjøre en vesentlig del av landskapets egenart.

I vernebestemmelsene, § 3, heter det at «*området er vernet mot alle inngrep og tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapet art eller karakter, slik som for eksempel ... oppfylling, planering av masser, ... gravearbeider ... Opplistingen er ikke uttømmende*»

I § 3 Generelle unntak er vedlikehold av eksisterende veger, anlegg, o.l. angitt som tiltak som kan gjennomføres. Videre er selve vedlikeholdet og tilretteleggingen ved Hognarasten hjemlet i naturmangfoldloven § 47 om skjøtsel av verneområder.

I besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna er ferdselen til Forollhogna behandlet, og det er ikke ønskelig at det tilrettelegges for økt ferdsel. Samtidig peker Besøksstrategien på behovet for informasjon. Strategien for kanalisering av ferdsel er tilrettelegging i randsonen til verneområdene.

Myndighet

Søknaden om parkeringsplassen ved Såttåhaugen i Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde ble behandlet som styresak 24/2019.

Søknaden om tilsvarende opparbeiding av parkeringsplass med tilhørende tilrettelegging ved Storbekkøya ble behandlet administrativt med bakgrunn i styresak 24/2019.

Søknaden om utvidelse av parkeringsplassen ved Hognarasten vurderes å være enklere enn parkeringsplassene ved både Såttåhaugen og Storbekkøya, men legges likevel fram for styrebehandling. I tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret kan saken behandles av arbeidsutvalget.

Vurderinger

De tilrettelagte parkeringsplassene i både Synnerdalen og Vangrøftdalen er gjort for å kanalisere bilparkeringen for de som besøker området for å gå toppturen til

Forollhogna. Denne ferdselen var til stede før vernet, men har økt vesentlig etter at området ble vernet som nasjonalpark. Fokuset på Forollhogna som turmål er nok også blitt forsterket gjennom at navnet på nasjonalparken ble det samme som det høyeste fjellet i området. Selv om besøkstallet til Forollhogna-toppen ikke er stort sammenlignet med besøkstall i andre verneområder utenfor Forollhogna, oppleves likevel den økende biltrafikken og «vill-parkeringen» som utfordrende for bl.a. seterbrukere.

Stor ferdsel ser ut til å ha blitt en utfordring for villreintrekket øst-vest, og området her er utpekt som fokusområdet i NINA-rapport 1331 «Ferdse og bruk av Forollhogna villreinområde». Dette er også lagt til grunn i besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna at det ikke er ønskelig med økt tilrettelegging for ferdsel inn i kjerneområdene for nasjonalparken av hensyn til villreinen. Besøksstrategien legger opp til tiltak og tilrettelegging i randsonen for verneområdene, og tilretteleggingen ved Storbekkøya er et slikt tiltak som også kan gi en lokal verdiskaping.

For å imøtekomme «misnøyen» med «villparkeringen» og manglende parkeringsplasser har forvalter sammen med både veilag og fjellstyre sett nærmere på å finne en løsning med å få ryddet opp og muligheten for å tilrettelegge parkeringsplass på et areal som likevel i en viss grad benyttes til «vill-parkering». Feste Nordøst ble engasjert for å finne en løsning og har laget en skisse som viser dagens parkeringsplass og forslag til ny plass for inntil 11 biler. Den nye parkeringsplassen er lagt vis a vis eksisterende parkeringsplass da to mindre plasser gir en bedre tilpasning til landskapet enn en stor parkeringsplass. For å dempe innsyn og påvirkningen av landskapet vil einer og busker bli flyttet fra områder som det anlegges parkering til kantsonen mellom veien og parkeringsplassen.

Formålet med å utvide parkeringsarealet ved Hognarasten er *ikke å tilrettelegge for økt ferdsel*, men å få kanalisert «vill-parkeringa» bort fra veikanter og beiteområder og inn på tilrettelagt areal. Samtidig får vi også en kanalisering av besøkende inn mot der det gis informasjon med verneområdet og ferdselsråd som i forhold til beitedyr og båndtvang, samt tilbudet om bruk av utedoen.

Kunnskapsgrunnlaget for naturmiljøet i området er godt kjent, og det er ikke behov for innhenting av ny kunnskap. Den planlagte parkeringsplassen (ca. 400 m²) vurderes å være av forholdvis beskjedent omfang, og tiltaket vil kunne beskytte annet terreng for kjøreskader. Tiltaket skal utføres på en skånsom måte og det skal så langt det lar seg gjøre benyttes stedegne masser.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna - 15.06.2022

Behandling

Forvalter supplerte følgende opplysninger til avsnittet om hjemmelsgrunnlaget: Etablering av ny parkeringsplass er ikke hjemlet direkte i vernebestemmelsene, og må derfor behandles etter naturmangfoldlovens § 48 som en dispensasjon fra vernebestemmelsens § 3, punkt 1.

Innstilling til vedtak ble enstemmig (3-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget (AU) gir Synnedalsveien ved styreleder Per Erik Sørløkken dispensasjon fra Forskrift om Budalen landskapsvernområde, § 3 punkt 1, til etablering av parkeringsplass ved Hognarasten i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

1. Utformingen og gjennomføringen av parkeringsplassen skal skje i henhold til planskisse av 25.05.2022 og beskrivelsen av 30.05.2022 utarbeidet av Feste NordØst som er en del av vedtaket.
2. Tiltaket skal gjennomføres skånsomt av hensyn til naturmiljø, terreng, vegetasjon og vassdrag.
3. Når tiltaket er gjennomført skal det gis tilbakemelding til nasjonalparkstyret slik at det kan gjennomføres en sluttbefaring.
4. Tillatelsen gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, og i tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret av 15.06.2020

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at biltrafikken i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde og ferdselen til Forollhogna har økt vesentlig siden vernevedtaket i 2001. Vernemyndigheten må derfor kunne tillate en mindre utvidelse av parkeringsplass ved Hognarasten. Dette som avbøtende tiltak for å unngå at beitedyr blir forstyrret og seterbrukere hindret i sin næringsutøvelse som følge av bl.a. parkering langs seterveien og i terrenget.

En viss utvidelse av parkeringsplass vil imøtekomme de besøkende til seterdalen og nasjonalparken mht. parkeringsbehov, samtidig som det blir en kanalisering av besøkende til tilrettelagt område med informasjon, rasteplass og toalett.

Ved utvidelsen av parkeringsarealet unngår man også kjørespor og terrengskader i naturområdene i nærhet av veien, og dermed vil dette også være et tiltak for å ivareta verneverdiene i landskapsvernområdet.

Dette vil imidlertid ikke være et tiltak som skal legge til rette for økt besøk og ferdsel til Forollhogna-toppen, men et nødvendig tiltak for å håndtere dagens parkeringssituasjon. Den nye parkeringsplassen legges vis a vis eksisterende parkeringsplass, og det skal etableres et vegetasjonsbelte av eier og busker mellom veien og parkeringsplassen for å dempe virkningen av grusplassen i natur- og kulturlandskapet.

Tiltaket gjennomføres i samarbeid med nasjonalparkforvaltningen og i forståelse med aktørene i Synnerdalen, og vurderes med dette å være i tråd med besøksstrategi for verneområdene i Forollhogna. Jf. øvrige vurderinger i saksframlegget.

Samlet sett vurderes tiltaket ikke å være i konflikt med verneformålet eller å ha negativ påvirkning av verneverdiene, og tiltaket vurderes derfor heller ikke å skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.